

vulkancic.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Назив оригинала:

THE FAMOUS FIVE: FIVE HAVE PLENTY OF FUN

by Enid Blyton

First published in Great Britain in 1955 by Hodder & Stoughton Limited

Enid Blyton® The Famous Five®

Enid Blyton's signature is a Registered Trademark of Hodder & Stoughton Limited

Text copyright © Hodder & Stoughton Limited, from 1997 edition

Cover illustration by Laura Ellen Anderson copyright © Hodder & Stoughton Limited

Права за српско издање © 2019 Вулкан издаваштво

Пет пријатеља у детективској авантури © 2019 Hodder & Stoughton Limited

ISBN 978-86-10-02859-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Enid Blyton®

**ПЕТ
ПРИЈАТЕЉА**

У детективској
авантури

Превела Звездана Шелмић

 Вулканчић

Београд, 2019.

Садржај

1. Киринска кућица	7
2. Ноћни посетилац	15
3. Непријатне вести	24
4. Берга	33
5. Јутро	41
6. Неколико криза	49
7. Мало саветовање	58
8. Преображај	66
9. Изненадни телефонски позив	74
10. Збуњујућа ствар	82
11. Поново на острву Кирин	91
12. Веома сумњиво	99
13. Страшан шок	108
14. Где је Џорџ?	116
15. Открића у шуми	124
16. Џо!	132
17. На Гринговом вашару	141

18. Боцко је од велике помоћи	150
19. Сјајан план	158
20. Каква неочекивана узбуђења!	166
21. Потпуно ненадано!	175
22. „Ова деца су тако страва!“	183

П Р В О П О Г Л А В Љ Е

Киринаска кућица

„Осећам се као да смо у Кирину месец дана!“ , рекла је Ен, протежући се на топлем песку и закопавајући стопала. „А тек што смо дошли!“

„Да, чудно како се брзо привикнемо на Крин“, сложио се Дик. „Потпуно се слажем, Ен, дошли смо јуче, а изгледа као да смо одавно овде. Волим Кирин.“

„Надам се да ће ово лепо време трајати све три недеље празника“, додао је Џулијан и преврнуо се да се удаљи од Тимија, који га је гуркао шапом и звао га да се играју. „Одлази, Тими. Сувише си живахан. Пливали смо, трчали смо, играли смо се лоптом – то је за сад стварно доста. Иди играј се са крабама!“

„Ав!“, одговорио је Тими гадљиво. Онда је начулио уши, јер је чуо звоњаву са шеталишта. Поново је залајао.

„Добри стари Тими увек први чује продавца сладоледа“, рекао је Дик. „Да ли неко жели сладолед?“

Сви су га желели, па је Ен узела новац и отишла да донесе послastiце, а Тими ју је пратио у стопу. Вратила се са пет корнета сладоледа, а Тими је скакао увис да их дохвати.

„Не могу да замислим ништа лепше него да лежим на топлом песку и сунчам се, и једем сладолед, и знам да имам још три недеље распуста – и то у Кирину!“, радовао се Дик.

„Да, стварно прави рај!“, одговорила је Ен. „Штета што твој тата данас има госте, Џорџ. Ко су они? Да ли треба да се свечано обучемо?“

„Не верујем“, одговорила је Џорџ. „Тими, појео си свој сладолед у једном залагају. То је стварно без везе!“

„Када ће ти људи доћи?“, упитао је Дик.

„У пола један“, рекла је Џорџ. „Долазе на ручак – али, срећом, тата је рекао мами да не жели чопор деце која ће брбљати за столом док он руча са пријатељима. Мама је зато рекла да дођемо у пола један, поздравимо се и онда можемо да идемо на пикник.“

„Морам приметити да твој тата понекад има и неку добру идеју“, насмешио се Дик. „То су ваљда неке његове колеге научници?“

„Да. Тата ради са њима двојицом на некаквом великом плану. Један је изгледа прави геније, па је дошао на идеју која је сувише лепа да би се речима описала.“

„Какву идеју?“, упитао је Џулијан лењо, пружајући прсте Тимију да овај олиже остатке сладоледа.

„Свемирски брод за излете на Месец, или нека нова бомба, или...“

„Не, мислим да је то нешто што ће нам давати грејање, светло и струју готово бесплатно!“, рекла је Џорџ. „Чула сам тату како каже да је то најједноставнија и најбоља идеја коју је ико измислио, и баш је узбуђен због тога. Рекао је да ће то бити 'дар човечанству', те да је поносан што учествује у томе.“

„Стриц Квентин је јако паметан, зар не?“, јавила се Ен. Џорџин тата је Џулијану, Дику и Ен био стриц, тако да су деца била браћа и сестре од стрица. Сваке године долазили су да проведу у Кирину део распуста, барем по три недеље.

Џорџин отац је свакако био веома паметан. Ипак, Џорџ је понекад желела да има обичнијег оца, неког ко би играо крикет или тенис са децом, и ко се не би грозио вике, смеха и шашавих шала. Увек се бунио кад би Џорџина мама тврдила да деца треба да буду заједно преко распуста.

„Бучна, трапава, кикотава деца!“, одговарао је. „Закључају се у радну собу док су они ту!“

„Добро, драги“, одговорила би му жена. „Уради тако. Али добро знаш да ће они по цео дан бити ван куће. Џорџ мора да се дружи са другом децом, а деца твог брата су најфинија деца коју знам. Џорџ воли кад они дођу.“

Све четворо водили су рачуна да не наљуте Џорџиног тату. Он је имао врло преку нарав, а кад би се наљутио,

викао је из свег гласа. Ипак, као што је Џулијан једном рекао, он није крив што је геније, а генији нису као обични људи.

„Поготово научни генији, који би лако могли да разнесу целу планету у нападу беса“, додао је озбиљно.

„Знаш, ја бих волела да не разнесе мене ако случајно залупим вратима или ако Тими почне да лаје“, уздахнула је Џорџ.

„То он само вежба“, нашалио се Дик. „Чисто да не изађе из штоса са експлозијама!“

„Не буди шашав“, побунила се Џорџ. „Хоће ли неко на пливање?“

„Ја не. Али радо ћу отићи да легнем на саму ивицу воде, па да ме таласи запљускују“, изјавио је Дик. „Скувао сам се лежећи овде.“

„То звучи дивно!“, рекла је Ен. „Али што је нама топлије, то море делује хладније.“

„Хајдемо!“, узвикнуо је Дик и устао. „Још мало па ћу пружити језик и дахтати као Тими.“

Сви су отрчали до ивице воде и полегали у песак. Ен је цикнула.

„Ледено је! Тачно сам знала. Не могу да лежим – могу само да седим!“

Ипак, убрзо су сви лежали на ивици мора, клизајући се по песку кад би их неки мало већи талас повукао. Било је дивно осећати на себи свежину мора.

Тими је изненада почео да лаје. Он није био у води са њима, него је стајао на сувом. Сматрао је да је лежање у мору потпуно непотребно! Џорџ је подигла главу.

„Шта је било?“, упитала је. „Не видим да неко долази.“

Дик је такође нешто чуо. Журно је сео. „Ох, мислим да је то звонце за ручак. Звучи тачно као звонце у Кирињској кућици!“

„Али немогуће да је већ време за ручак!“, уплашила се Ен.

„Сигурно јесте“, закључио је Џулијан и скочио на ноге. „Ух! Ето шта бива кад оставим сат у џепу од огртача за плажу! Требало је да се сетим да у Кирињу време лети брже него било где другде!“

Потрчао је уз обалу до огртача и узео ручни сат из џепа. „Један сат!“, повикао је. „Тачније, један сат и један минут. Пожурите, много ћемо закаснити!“

„Ух“, уздахнула је Џорџ. „Мама ће се сигурно нервирати, пошто су ту она два научника!“

Зграбили су огртаче за плажу и потрчали. Срећом, нису отишли далеко од Кирињске кућице, па су ускоро стигли пред главни улаз. Напољу је био паркиран веома велики ауто, један од најновијих америчких модела. Само што они нису имали времена за разгледање!

Тихо су обишли око куће до задњих врата. Џорџина мама их је дочекала прилично љутито.

„Извини, стрина Фани“, рекао је Џулијан. „Молим те, опрости нам. Ја сам крив. Једини сам имао сат.“

„Јесмо ли много закаснили?“, упитала је Ен. „Да ли је ручак већ почео? Шта кажеш на то да само узмемо корпу са храном и ишуњамо се како не бисмо сметали?“

„Не“, рекла је стрина. „Срећом, Квентин је још у радној соби са пријатељима. Позвонила сам једном, али мислим да то нису ни чули. Он би се наљутио да нисте ту да се поздравите са гостима!“

„Али татини пријатељи обично не желе да нас виде“, изненадила се Џорџина.

„Један од њих има ћерку, мало млађу од тебе, Џорџ – мислим да је млађа и од Ен“, објаснила је мајка. „И посебно је инсистирао да вас упозна, јер његова ћерка на јесен креће у школу у коју и вас две идете.“

„Е па, онда боље да пожуримо и мало се умијемо“, рекао је Џулијан, али у том тренутку врата радне собе су се отворила и појавио се стриц Квентин са двојицом људи.

„Здраво, јесу ли ово твоја деца?“, рекао је један од њих.

„Тек што су стигли са плаже“, журно је рекла стрина Фани. „Бојим се да ово није њихово најбоље издање. Сад ће...“

„Тако ми свега!“, прекинуо ју је човек. „Немојте се извињавати! Никад нисам видео тако фину децу – стварно су страва!“

Говорио је са америчким нагласком, смешећи се од ува до ува. Деци се одмах допао. Обратио се Џорџином оцу. „Сви су твоји?“, упитао је. „Сигурно си поносан на њих! Како су само поцрнели! Волео бих да моја Берта може да изгледа тако!“

„Нису сви моји“, одговорио је стриц Квентин, ужаснут од те идеје. „Само ово је моје“, положио је руку Џорџ на раме. „Остали су деца мог брата.“

„Е па, морам рећи да имаш сјајног сина“, наставио је Американац и погладио Џорџ по краткој коврџавој коси. Она је мрзела кад јој то неко ради, али пошто је човек помислио да је она дечак, задовољно се насмешила.

„Моја ћерка ће кренути у твоју школу“, рекао је човек Ен. „Да ли би јој мало помогла? У прво време ће сигурно бити уплашена.“

„Наравно да бих“, одговорила је Ен, којој се одмах допао овај крупни и гласни Американац. Није ни најмање личио на научника. Други гост био је другачији – носио је дебеле наочаре и био мало погрбљен. Исто као стриц Квентин, стајао је загладан у даљину, као да не чује ниједну изговорену реч.

Стриц Квентин сматрао је да је ћаскање трајало довољно дуго. Махнуо је руком да растера децу.

„Хајде да ручамо“, рекао је гостима. Други човек одмах је пошао за њим, али се крупни Американац задржао. Завукао је руку у џеп и извукао новчић од фунте, а затим га пружио Ен.

„Почастите се нечим“, рекао је. „И буди добра према мојој Бerti, хоћеш?“

Потом је прешао у трпезарију и залупио вратима за собом. „Ух, шта ли ће тата рећи на тај тресак!“, насмејала се Џорџ. „Баш ми се допада! А вама? Мора да је онај ауто напољу његов. Не могу да замислим оног другог да вози ни бицикл, а камоли ауто!“

„Децо, узмите корпу за пикник и крените!“, ужурбаном је рекла стрина Фани. „Морам да проверим да ли је све у реду!“

Гурнула је велику корпу Џулијану у руке и отишла у трпезарију. Џулијан се насмешио кад је осетио колико је корпа тешка.

„Идемо“, рекао је. „Ово ће бити одлично! Враћамо се на плажу!“

ДРУГО ПОГЛАВЉЕ

Ноћни њосеџилац

За два минута стигли су на плажу и Џулијан је отворио корпу. Била је пуна уредно спакованих сендвича, пакетића кекса и чоколаде. У кеси су нашли зреле шљиве, а биле су ту и две боце лимунаде.

„Права домаћа!“, обрадовао се Дик, вадећи је. „И ледена. А шта је ово? Воћни колач – цео воћни колач – дакле, баш имамо среће.“

„Ав“, сложио се Тими, њушкајући корпу.

У посебној папирној кеси били су псећи бисквити и коска, као и мала чинија паштете. Џорџ је отворила пакет. „Ово сам ти ја спаковала, Тими. Кажи хвала!“

Тими је навалио да лиже газдарицу са толико одушевљења да је морала да позове у помоћ. „Додај ми салвету, Џу! Тими ме је скроз поквасио. Склони се сад, Тими – довољно си ми захвалио. Склони се, кад ти кажем. Како да ти мажем паштету на бисквите ако стално гураш нос у посуду!“

„Много си размазила Тимија“, приметила је Ен. „Добро, добро, не мораш да се мрштиш на мене! Слажем се да је он заслужио да га размазимо. Носи ту коску мало даље од мене, Тиме – мени не мирише лепо као теби!“

Навалили су на сендвиче са сардинама и парадајзом, а потом на оне са јајима и зеленом салатом. Онда су прешли на колач и лимунаду.

„Не разумем зашто људи уопште једу за столом кад могу да направе пикник“, рекао је Дик. „Замислите само, стриц и стрина и она два човека седе у четири зида и једу топлу храну по оваквом дану. Свашта!“

„Допао ми се онај високи Американац“, рекла је Џорџ.

„Аха! А знамо и зашто“, одговорио јој је Дик. „Мислио је да си дечак. Хоћеш ли се икад уозбиљити, Џорџ?“

„Тими хоће да поједе колач!“, узвикнула је Ен. „Џорџ, заустави га!“

После јела сви су полегали на песак, а Џулијан је започео дугачку причу о некој шали коју су они и Дик приредили наставнику у школи. Јако се увредио што се нико није насмејао на крају, па се подигао да види због чега.

„Сви су заспали!“, љутито је рекао. Онда је накренуо главу, баш кад је и Тими начулио уши. Чуо је гласно брујање.

„То сигурно онај Американац пали ауто, зар не, Тиме?“, упитао је пса. Онда је устао таман на време да види велики ауто како јури путем крај мора.

Дан је био сувише топао да би се било шта радило, осим излежавања. Петорци је то управо одговарало тог свог првог дана у Кирину. Касније ће желети да планирају разне подухвате, али први дан у Кирину увек је био одвојен за ленчарење, за подсећање на старе навике, на боцкање Тимија и на „уклапање“, како је рекао Дик.

Дик и Џулијан провели су месец дана у иностранству, док је Ен за то време била у кампу, а потом јој је у гостима била другарица из школе. Џорџ је самовала у Кирину, па се много радовала што ће сви бити на окупу наредне три недеље. И то у Кирину, крај мора, са дивном плажом, заливом за пловидбу – и са дивним и занимљивим острвцем!

Као и обично, први дани пролетели су као у сну, а онда су деца почела да планирају шта ће све радити.

„Ићи ћемо поново на острво Кирин“, рекао је Дик. „Одавно нисмо били тамо.“

„Ићи ћемо да пецамо у Заливу јастога“, рекао је Џулијан.

„Ићи ћемо да истражимо пећине на литицама“, рекла је Џорџ. „Планирала сам то за овај распуст, али нисам желела да идем сама.“

Трећег дана, баш кад су завршили намештање кревета, зазвонио је телефон.

„Ја ћу!“, довикнуо је Џулијан и отишао да се јави. Са друге стране се чуо ужурбани глас.

„Ко је то? А, ти си, Џулијане – ти си Квентинов нећак, је ли тако? Слушај, реци стрицу да ћу доћи вечерас – да, вечерас. Доста касно. Реци му да ме чека. Важно је.“

„Али зашто не разговарате са њим сада?“, изненадио се Џулијан. „Чекајте, сад ћу га поз...“

Међутим, веза се прекинула. Џулијан је био збуњен. Човек чак није рекао ни име – али је Џулијан препознао глас. Био је то онај крупни ведри Американац који је пре два дана био у посети! Шта ли се десило? Откуд сад оволика журба?

Отишао је да потражи стрица, али у радној соби није било никога. Зато је пошао код стрине.

„Стрина Фани“, рекао је, „мислим да је звао онај крупни Американац, онај који је пре неки дан био на ручку. Рекао је да кажем стрицу да ће доћи овамо вечерас – рекао је, биће касно – и да га стриц сачека, јер је у питању нешто важно.“

„Јао мени!“, изненадила се стрина. „Хоће ли онда спавати овде? Немамо слободну собу, сад кад сте ви овде.“

„Није рекао, стрина“, одговорио је Џулијан. „Заиста ми је жао што не знам никакве детаље, али баш кад

сам рекао да ћу позвати стрица, веза се прекинула – усред његове реченице.“

„Баш чудно“, рекла је стрина Фани. „И врло незгодно. Где да га сместим ако буде хтео да остане? Већ га видим како стиже у поноћ оним његовим огромним аутом. Надам се да није дошло до неких проблема са тим пројектом на коме њих тројица раде. Знам да је веома значајан.“

„Можда стриц има Американчев број телефона, па ће моћи да га позове и сазна нешто више“, досетио се Џулијан. „Где је он уопште?“

„Мислим да је отишао у пошту. Рећи ћу му кад се врати.“

Џулијан је испричао и осталима за чудан телефонски позив. Дик се обрадовао.

„Пре неки дан нисам стигао боље да осмотрим тај његов ауто“, рекао је. „Мислим да ћу сад остати будан док Американац не дође, па ћу сићи да разгледам ауто. Сигуран сам да на контролној табли има више бројчаника и справица него било који наш ауто!“

Стриц Квентин се изненадио као и сви остали кад је чуо за телефонски позив, те је почео да се љути на Џулијана што није сазнао више детаља.

„Шта сад хоће?“, питао је љутито, као да Џулијан то треба да зна! „Све смо се договорили пре неки дан. Све! Сваки од нас тројице има свој део посла. Мој је најмање важан, тако се десило – а његов је најважнији. Однео

је све папире са собом. Није оставио баш ништа. А сад хоће да дође усред ноћи – заиста чудно!“

Од све деце само је Дик намеравао да остане будан и дочека долазак Американца. Зато је укључио лампу крај кревета и узео књигу. Знао је да ће заспати и да га никаква бука неће пробудити ако се не потруди да остане будан!

Читао је ослушкујући, чекајући звук аутомобила. Прошло је једанаест сати, а потом и поноћ. Чуо је дванаест откуцаја великог часовника у приземљу. Забога, стриц Квентин неће бити нимало задовољан што му посетилац стиже тако касно!

Зевнуо је и окренуо следећу страну. Читао је и читао. Пола један. Један. Онда му се учинило да чује неки звук у приземљу, па је одшкринуо врата. Јесте, чуо се глас стрица Квентина из радне собе.

„Изгледа да је и стрина будна“, помислио је. „Чујем и њен глас. Ух, ускоро ћу заспати са књигом у руци. Боље да изађем у башту и удахнем мало свежег ваздуха. То ће ме расанити.“

Узео је собни огртач и тихо сишао низ степенице. За тренутак је ослушкивао, питајући се да ли ће чути буку аутомобилског мотора у тишини ноћи.

Међутим, чуо је само звук гума бицикла на друму. Бицикл! Ко то вози бицикл у ове ситне сате? Можда сеоски полицајац?